

# داروهای ژنریک در تقابل با داروهای براند

## «منقضی شدن زمان حق لیسانس‌ها»

سعید افخمی: شرکت داروسازی ابوریحان

شده برای حق لیسانس‌های واگذار شده توسط ۱۳ شرکت بزرگ جهانی تا سال ۲۰۰۵ عمدهاً رو به اتمام خواهد گذاشت و موجب خواهد شد که موقعیت مناسب پیش‌بینی نشده‌ای را برای ورود داروهای ژنریک، در ۴ بخش درمانی، ایجاد نماید. چهار بخش درمانی مورد اشاره عبارتند از داروهای ضد افسردگی، داروهای ضد آرثربی، آقای Proton Pump Inhibitors و Ace Inhibitors لوثیس اظهار داشته است که این یک سناریوی جدید برای داروهای ژنریک بوده و در صورتی که در ظرف ۵ سال کسی به آن توجهی ننماید، این موقعیت مناسب را از دست خواهد داد. در جلسه‌ای دیگر آقای اردی پیش‌بینی نمود که پس از پایان یافتن زمان تعیین شده برای حق لیسانس‌ها، صنعت دارویی دنیا شاهد ادغام شدن بیشتر شرکت‌ها و خرید یکی توسط دیگری خواهد بود و هر یک از شرکت‌های دارویی با توجه به کاهشی که در رشد درآمدهای آنان

پیش‌بینی می‌شود بازار تولید داروهای ژنریک رونق بهتری را در آینده پیدا نموده و تولید کنندگان می‌باشند موقعيت‌های جدید تجاری در این زمینه را که از سال ۲۰۰۵ به بعد به وجود می‌آید، در نظر داشته باشند.

مطلوب فوق یکی از نتایج اعلام شده‌ای است که در پی بحث‌های صورت گرفته در زمینه «رقابت در دارو» در گردهم آیی سالانه سازمان اروپایی داروسازان ژنریک (European Generic Medicines Association) که در تاریخ ۲۰ و ۲۱ نوامبر سال جاری در بروکسل تشکیل شد، مطرح گردیده است.

آقای گراهام لوئیس (Graham Lewis) از Ims Health و آقای تومی اردی (Tommy Erdei) یک سرمایه‌گذار بانکدار متفقاً اعلام داشته‌اند که صنعت دارویی ژنریک بیش از هر زمانی در آینده فرصت دارد تا درآمدهای خود را افزایش دهد. دلیل این موضوع این است که زمان تعیین

سرمایه‌گذاری در این زمینه تقریباً معادل هزینه‌های انجام شده تحقیق و توسعه در اروپا گردید. مهاجرت سرمایه‌گذارها به کشور امریکا موجب از دست رفتن مشاغل، کاهش صادرات و کمبود متخصص در اروپا گردیده است که به نظر می‌رسد این مقوله به عنوان یک سیاست در دولت امریکا همچنان ادامه داشته باشد.

آقای لوئیس اظهار می‌داد که صنعت ژنریک می‌بایستی به گونه‌ای گسترش یابد که تاثیرات آن در بازار اروپا کمتر از آثار صنعت تحقیق و توسعه در این قاره نباشد. در طی دوره اتمام حق لیسانس‌ها به نظر می‌رسد که بازار داروهای ژنریک با ۱۲ درصد رشد روبرو شده و در مجموع به رقمی در حدود ۲۸/۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۵ برسد. در اروپا انتظار می‌رود دولت جهت استفاده از قیمت‌های مرجع (Reference pricing) توجه بیشتری را به جایگزینی دارو و انتشار راهنمای نسخه‌نویسی داشته باشند.

### استراتژی شرکت‌ها در تحقیق و توسعه

در خلال این مدت، صنعت تحقیق و توسعه، قطعاً استراتژی دیگری را در جهت حفظ سهم بازار، در پیش خواهد گرفت که از جمله این راهکارها می‌توان به فروش مستقیم به مصرف کننده [DTC] (Direct-To-Consumer)، افزایش تبلیغات در امریکا، تمدید زمان انقضای داروهای فعلی، ایجاد تقاضا برای داروهای جدید، اشاره نمود و به عنوان مثال می‌توان از ساخت داروی جدید نکسیوم (Nexium) Esomeprazole به جای داروی پریلوزک (Omeprazole) که زمان حق لیسانس آن رو به پایان گذاشته شده بود، نام برد

ایجاد می‌شود نیاز به تمرکز بیشتر در جهت کاهش بیشتر هزینه‌های خود خواهند داشت. شرکت‌ها می‌بایستی موقعیت و جایگاه خود را در بازار در طی چند سال آینده مشخص نمایند زیرا که بازار در حال حاضر در وضعیت تقریباً اشباع شده‌ای قرار گرفته است.

بر اساس آمار منتشر شده توسط Ims Health، علی‌رغم بـ وجود آمدن وضعیت نامناسب اقتصادی در بسیاری از کشورها، صنعت داروسازی در مجموع رشد مناسبی یافته و تا پایان جون سال ۲۰۰۱ رقمی در حدود ۱۰ درصد افزایش داشته است، که این رقم در آمریکا ۱۵ درصد، در سطح اروپا در حدود ۹ درصد، در ایتالیا، ۱۰ درصد در اسپانیا ۹ درصد و حجم بازار دارو در کشور فرانسه معادل ۸ درصد افزایش رشد را نشان داده است.

### رشد بازار داروهای ژنریک

رشد بازار داروهای ژنریک در کشور ایتالیا، فرانسه و اسپانیا در سه ماه دوم سال از رشد فروش داروهای با نام براند پیشی گرفته است. در کشور کانادا، آلمان و ژاپن رشد داروهای با نام براند کمی بیشتر از رشد فروش داروهای ژنریک گردیده است. بر اساس اطلاعات و اصله، در حالی که رشد فروش داروهای با نام براند در آمریکا ۱۶ درصد گردیده است رشد فروش داروهای ژنریک به رقمی معادل ۱۵ درصد رسید.

امریکا همچنان بیشترین رقم فروش دارو را به خود اختصاص داده و سرمایه‌گذاری شرکت‌ها در بخش تحقیق و توسعه، تقویت بیشتری یافت به طوری که در مجموع حجم کل

ارزش‌های بیشتر. به سوی تولید داروهای نسخه‌ای (Ethical Products) و تولید محصولات دارورسان (Drug, Delivery Products) پیش خواهند رفت. در کشور امریکا شرکت‌های لابراتوارهای بار (Barr Laboratories) و لابراتورهای میلان (Milan Laboratories) و دارویی واتسون (Watson Pharmaceutical) در جهت تولید داروهای با نام براند حرکت خواهند کرد. در شرق اروپا شرکت لک (Lek) در زمینه تکنولوژی تولید محصولات دارو رسان گام برداشته و شرکت پیلوا (Pilva) وارد تولید داروهای شیمیایی جدید می‌شود. در کشور آلمان شرکت استادا (Stada) مشارکت جدیدی را برای توسعه محصولات بیوتکنولوژی ژنریک به عمل آورده است. بر اساس نظریه آقای اردی پیش‌بینی می‌شود این حرکت‌ها هم‌چنان ادامه خواهند داشت.

بر اساس پیش‌بینی آقای لوئیس داروی جدید (نکسیوم) قادر خواهد بود ۴۰ تا ۵۰ درصد بازار فروش داروی پری‌لوزک را قبل از تولید آن به صورت ژنریک، به خود اختصاص دهد.

### ادغام و ترکیب شرکت‌ها

رویداد فوق الاشاره بر موضوع ادغام شرکت‌ها که در حال حاضر در حال گستردگی می‌باشد بی‌تأثیر نبوده و به این ترتیب شاهد ترکیب بیشتری از شرکت‌ها خواهیم بود، به عنوان مثال می‌توان از صنعت داروسازی توا (Teva) نام برد. آقای اردی (Erdei) معتقد است که شرکت‌های دارویی تولید کننده داروهای ژنریک می‌بایستی با ایجاد یک مجموعه جهانی، زمینه لازم را برای حضور بیشتر در بازار فراهم آورند.

در حدود یک سوم درآمد کسب شده توسط شرکت توا (Teva) ناشی از خرید سهام شرکت‌های دیگر بوده است و به نظر نمی‌آید که سیاست مورد اشاره تغییر یافته و روند آن کاهش یابد. این موضوع موجب ترغیب دیگر شرکت‌ها در جهت ترکیب بیشتر شده و از طرف دیگر موضوع یکی شدن کشورهای اروپایی نیز که نهایتاً منجر به ایجاد بازار بزرگ‌تری می‌گردد، چشم انداز خوبی را برای شرکت‌های بزرگ تولید کننده داروهای ژنریک آمریکایی ایجاد نموده است.

کمپانی‌های مالکیتی بزرگ که شرکت‌های تولید کننده داروهای ژنریک را تحت پوشش دارند ممکن است که فعالیت خود را گسترده‌تر نمایند و از طرف دیگر شرکت‌های کوچک و بزرگ تولید کننده داروهای ژنریک نیز احتمالاً با هدف حفظ

### منبع

نشریه اسکریپ شماره ۲۶۹۹ نوامبر ۲۰۰۱

یادآوری: این مطلب با نگاهی به نشریه شماره ۲۶۹۹ اسکریپ مورخ نوامبر ۲۰۰۱ تهیه شده است.

